

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Tėvynė

NO. 1

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1984 m. sausio-January mėn

76-ieji metai

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Kongrese

Kongresmenas Frank Annunzio, paprašytas Amerikos Lietuvių Tarybos, rūpinasi, kad būtų tinkamai prarastas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas Atstovų Rūmuose. Kadangi Atstovų Rūmai bus atostogose nuo vasario 10 d. iki vasario 21 d., tai Vasario 16 minėjimas Atstovų Rūmuose numatytas vasario 22 d. Kongresmenas Annunzio pranešė, kad jis susisieks su Atstovų Rūmų kapeilonu dr. Fordu, kuris mielai pritarė, kad tą dieną atstovų Rūmuose invokaciją sukalbėtų Amerikos Lietuvių Tarybos pakviestasis vysk. V. Brizgys.

Lietuvos reikalą judina ir Europos parlamentas

Uoliam Europos politiniam veikėjui Otto Von Habsburgui, dėkodamas už jo rūpestį Lietuvos reikalais, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu vicep. Teodoras Blinstrubas pasiuntė laišką, į kurį atsakydamas Otto Von Habsburgas pranešė, kad jo grupė Europos parlamentui pasiūlė naują rezoliuciją (1728 83) Pabaltijo valstybių reikalui. Rezoliuciją pasirašė visi Europos parlamento nariai, kurie už panašią rezoliuciją kalbėjo pirmą kartą ją pasiūlius 1983 m. sausio 13 d.

Habsburgas džiaugiasi, kad taip susidarė plati ją remiančių politinė bazė.

JAV prezidento ir Valstybės D-to laiškai ALTui

JAV prezidentas Reagan atsiuntė raštą Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui dr. K. Šidlauskui, dėkodamas už pritarimą amerikiečių pastangoms Grenadoje atstatyti demokratiją. Prezidentas cituoja išgelbėtųjų amerikiečių studentų padėkos žodžius ir reiškia pagarbą tiems jauniems JAV vyrams, kurie ryžtingai grąžino demokratiją Grenadoje.

Dr. K. Šidlauskui taipgi atsiuntė raštą Valstybės Departamento Rytų Europos skyriaus direktoriui Richard E. Combs, prezidento vardu dėkodamas už persiūtą Amer. Liet. Tarybos suvažiavimo rezoliuciją, kuria reiškiamas dėkingumas JAV vyriausybei už nepripažinimą Pabaltijo valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

REZOLIUCIJA UŽ PABALTIJOS NEPRIKLIAUSOMYBES

Senatorių Robert Dole (rep., KA) ir Patrick Leahy (dem., VT) pasiūlymu lapkričio 17 d. senate priimta bendra su Atstovų Rūmais rezoliucija, įpareigojanti JAV prezidentą ateinančioje Žmogaus teisių komisijos konvencijoje 1984 m. vasario mėnesį, Genevoje, iškelti Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimą. Tokią pat rezoliuciją Atstovų Rūmuose pasiūlė kongresmenai Don Ritter ir Brian Donnelly.

MIRĖ LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŠEFAS STASYS LOZORAITIS

Kūčių dieną, gruodžio 24 d., Romoje mirė Lietuvos Diplomatinės šefas Stasys Lozoraitis, 85-erių metų amžiaus.

Buvo gimęs 1898 m. rugsėjo 5 d. Kaune. Tėvui Motiejui anksti mirus, našlaičio auklėjimas teko motinai Marijai Jaroševičiūtei, Suvalkų bajoraitei.

Pradėjo mokytis Kaune, kur baigė 4 klases. 1918 m. Voroneže baigė Martyno Yčo gimnaziją. Vėliau, tarnaudamas diplomatinėje tarnyboje, klausė teisės paskaitų Berlyno universitete. Iš Rusijos grįžęs Lietuvon, nuo 1918 m. lapkričio 26 d. tarnavo vidaus reikalų ministerijoje; 1919 m. birželio perėjo tarnauti į ministrų kabinetą kanceliarijos viršininku, nuo 1921 lapkričio ministrų kabineto reikalų vedėju. 1923

m. balandžio įstojo į diplomatinę tarnybą ir buvo paskirtas į Berlyno pasiuntinybę, kur 1925 m. gegužės mėn. buvo pakeltas I sekretorium, nuo 1928 m. pradžios pasiuntinybės patarėju.

1929 gruodžio toms pačioms pareigoms perkeltas į Vatikaną, nuo 1931 gegužės ten pat charge d'affaires.

1932 m. rugsėjo paskirtas centre Kaune politikos departamento direktorium. Po 1934 m. birželio 7 d. sukilimo, pasitraukus D. Zauniui, 1934 m. birželio 13 d. paskirtas Užsienio reikalų ministru. Šias pareigas ėjo ligi 1938 m. gruodžio 5 d.

Lietuvos užsienio politikos vadovybė Lozoraičiui buvo tekusi tuo metu, kai Vokietija ir Lenkija 1934 m. pradžioje buvo sudariusios nepuolimo paktą.

Svarbiausiu uždaviniu Lozoraitis laikė plėsti Lietuvos santykius su Vakarais ir su Pabaltijo kaimynais. 1934 rugsėjo 12 Ženevoje pasirašė Pabaltijo santarvės sutartį, kurios buvo vienas iš iniciatorių. Toji sutartis iškėlė Pabaltijo kraštų svorį: ypač tai išryškėjo 1934—35 m., kai vyko derybos dėl Rytų Europos saugumo pakto.

Lozoraitis buvo išrinktas vienos Tautų Sąjungos plenumo komisijos pirmininku. Su oficialiais vizitais jis

Nukelta į 3 pusl.

APRIL 29, 1984 CRUISE GIVES YOU THE COLOR OF MEXICO, THE CHARM OF KEY WEST

This year let yourself go on a 7-night Caribbean cruise of fascinating contrasts.

The M/S Skyward will first take you to the Yucatan for a Mexican adventure, including mariachi bands and folkloric dancers.

In the resort city of Cancun, you can make an optional excursion to the ancient Mayan ruins of Chichen Itza. And, when you dock at Cozumel, you'll find a sunny island full of bargains. (From here you can make a side trip to the ruins of Tulum.)

Then it's on to Key West, one of America's most charming and uninhibited tropical resorts. Here you can shop, stroll the quaint streets, and visit famous sites like Hemingway's home.

Before returning to Miami, you'll have a day of snorkeling and beach partying at NCL's private Out Island.

It's a week so rich in music, culture, art, archeology, and just sheer fun, the colorful memories will never fade.

**NORWEGIAN
CARIBBEAN LINES®**
America's Favorite Cruise Line™

Your cruise expert is:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
TEL. (312) 238-9787

M/S Skyward rate categories

Cat. #4 — ATLANTIC DECK	\$1275.00
(Outside room, 2 lower beds)	
Cat. #8 — BISCAYNE DECK	\$1245.00
(Outside room, 2 lower beds)	
Cat. #13 — CARIBBEAN DECK	\$1175.00
(Outside room, 2 lower beds)	

PORT LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
7 DAY CRUISE FROM MIAMI
APRIL 29, 1984

**FREE ROUND-TRIP
AIR FARE.**
RESTRICTIONS APPLY.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643

Susivienijimas ruošia ekskursiją į Karibų salas laivu 1984 m. balandžio-April 29 d.

*

1984-aisiais metais balandžio-April 29 d. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ruošia laivu ekskursiją į Karibų jūrų salas. Ji plauks Norvegų-Karibų Linijos laivu M/S SKYWARD, iš Miami, Floridos. Tai 7 naktų kelionė į spalvingąją Meksiką ir gražią senąją JAV Key West. Lankysitės Meksikos Yucatane CUNCUN ir COZUMEL salose, kur galėsite pačiomis pigiausiomis kainomis nusipirkti įvairių prekių, aplankyti giles senovės MAYA pastatų griuvėsius. Bus lankoma ir Amerikos pats gražiausias tropinis rezorto miestelis Key West, lankysitės jo senosiose gatvelėse, matysite pagarsėjusias vietas, galėsite nepaprastose parduotuvėse pirkti idomių prekių. Lankysitės privačiose salose, pamatysite įvairius plaukymus ir pajūrines pramogas. Kelionės savaitė bus tokia turtinga — geriausiu maistu, pramogomis, muzika, šokiais, menu, senienų apžiūrėjimu, spalvingi prisiminimai minityse niekad neišblės.

Paruošimu Susivienijimo išvykai rūpinasi SLA narių tvarkoma American Travel Bureau Service, 9727 South Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Telefonas (312) 238-9787.

Published monthly except July and August

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

Second Class Postage Paid at
New York, N. Y.

SLA Kuopu pranesimai ir skubus rastai redakcijai reikia siusti
pradžioj mėnesio, kad jie to mėn. laidoj būtų galimi patalpinti.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turini redakcija neatsako.

NUO SEIMO IKI SEIMO

VYTAUTAS KASNIŪNAS

1984-jieji Naujieji metai, pasitikti dvylikos laikrodžių dūžiais, išmaninga muzika, šampanu, meilingais pasibučiavimais, sveikinimais, linkėjimais — žengia krikščioniškojo pasaulio gyvenimo keliu. Valio! . .

Naujus metus pasitikdami, mes peržiūrime savo asmeninį nueitą kelią, klaidas ir nuodėmių nuostolį nurašę, pasižadėję, kaip tie ištikimi skautai, rytoj būti geresniais, darbštesniais, tauresniais, ieškome prasmingesnio gyvenimo dienų.

Ko labiausiai mes trokštame, siekiame, kad 1984 metais įsigyventų? Ramybė, Taika, Laisvė — būtų mūsų daugumos atsakymas. Ir tai ne tik pasauliniu mastu, bet taip pat ir asmeniniai. Pirmiausiai įgyvendinkime taiką savyje. Nuglėkime blogus įpročius, nusiteikimus, pasipuoškime savyje turinčiais vaižgantiškais deimantais ir didžiudamies juos rodykite kitiems. Nejuodinkime kitų žodžiais ir raštais, jei dar tebe laikome paslėpę patys juodą dervą, neižiedinkime kitų, iš šakalėlio rąstus suversdami, jei dar mummyse pyktis lizdą krauna, nebadykime pirštais kitų, su tavo mintimis nesutinkančiais, nes ir tavosios neturi neklaidingumo patento, nesi genijų genijas.

Kai įgyvendinsime taiką su saviimi, ją lydės ramybė. Ir jei tokiais būdami mes eisime į visuomeninį gyvenimą, rašysime spaudai, redaguosime laikraščius — tada TAIKA ir RAMYBĖ įsigyvens mūsų gyvenamoje aplinkoje ir mes tuos žodžius sakysime papuoštus širdies meile, juos rašysime didžiosiomis raidėmis.

Gerai, kad tai įvyko 1983 metais, o ne 1984 m., kuriuose norime matyti skaidresnių, šviesesnių, prasmingesnių dienų. 1983 metų gruodžio 17 d. Chicagoje įvyko VLIKo ir PLB atstovų pirmas pasitarimas tų veiksmų santykiams išlyginti ir darbams suderinti. Kad jie tarėsi apie darbų suderinimą — sveikiname, bet kai skaitai, jog ir

“santykiams išlyginti”, pasidaro negera. Susitiko du broliai lietuviai ir “lygina santykius”! . . Jei norite dirbti, aukojate, tai parodykite tolerancijos trupinėlį ir nereikės eikvoti pinigų ir laiko kažkokiems “lyginimams”. Et, lyg vaikų darbas! . . O prieš akis tiek daug darbo, tiek daug reikia darbininkų. Bet to pasitarimo trečias nutarimas yra pats blogiausias: jo nereikėjo svarstyti, o jei buvo svarstyta, nereikėjo skelbti. Jis skamba taip: “VLIKo ir PLB pareigūnai vengia žeminti vieni kitų garbę ir autoritetą”. Tai kurių galų jums prirėkė žeminti vienus kitų? Kokią garbę?

Autoriteto niekas negali nužeminti, jei jis pats nenusižemina. Mieli ponai, kai kitą kartą susirinksite pasitarimui, prašome jūsų “nelyginkite santykiu”, juos atsineškite jau “išlygintus” namuose, ir to “žeminimo” klausimo nesvarstykite. VLIKas ir PLB viena šeima. Jei šeimoje vyras su žmona pradeda santykius lyginti, jei prieina prie tokių reikalų, tai jie “neišsilygins”. Jų gyvenimo ramstis susiklausymas, pasitarimas, glaudus ryšių palaikymas. O jei vyras su žmona pradeda vienas kitą žeminti, ten meilės jau nebėra. O be meilės šeimos gyvenimas, tai lyg ta sausa šaka, be gyvybės.

Mūsų 1984 metų linkėjimas VLIKui ir PLB. Užmirškite 1983 metus. Užmirškite visa, kas buvo bloga, negera, pikta, nevaisinga. Surinkite gražiuosius perlus, kuriuos tebeturite savo archyvuose, ir papuoškite jais 1984 metų skaičius.

1983 kovingais metais buvo gražių prošvaidžių. Apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentą Povilą Dargį plačiai rašė įvairiaspalvė mūsų spauda, padovanodama jam iš laurų nupintą TOLERANCIJOS vainiką. Pasimokykime, kaip reikia mylėti, gerbti savo brolių ir sesė lietuvius.

SLA veikėjams ir nariams linkime sveikų, darbinių ir džiaugsmingų

Dariaus ir Girėno Albumas

Dariaus ir Girėno albumas, jų istorinio žygio 50 metų sukakties proga, jau yra spausdinamas M. Morkūno spaustuviėje, Chicagoje. Albumas bus 8, 5 x 11 colių (22cm x 28cm) formato, spausdintas ant geresnės rūšies popieriaus, įrištas į kietus meniškų viršelius, ir turės apie 270 psl. Jį suredagavo ir paruošė inž. ir komercinis lakūnas E. Jasiūnas.

Tekstai ir nuotraukų paaiškinimai bus anglų ir lietuvių kalbomis. Albumą leidžia komitetas, susidedas iš: E. Jasiūno (pirm.), J. Kavaliausko (ižd.), P. Aleksos ir A. Baleškos. Į garbės komitetą įeina: kons. Antanas Kalvaitis, Petras Jurgėla ir Antanas Vaivada.

Visuomenė yra kviečiama albumą nedelsiant užsisakyti, komitetui prisiunčiant 20 dol. (US) adresu:

DARIAUSGIRĖNO ALBUMO
KOMITETAS

c/o J. Kavaliauskas
6437 S. Washtenaw Ave.
Chicago, IL 60629 USA

Albumą atspausdinus, jis bus platinamas aukštesne kaina. Atsiuntusieji 25 dol. ar daugiau, bus laikomi garbės prenumeratorių. Paskyrusieji 100 dol. ar daugiau, bus laikomi albumo rėmėjais. Visu prenumeratorių ir rėmėjų sąrašas bus paskelbtas albumo pabaigoje.

Dariaus-Girėno
Albumo Komitetas

ALTAS LIŪDI DĖL A. ALEKSIO MIRTIES

Talentingo kompozitoriaus ir uolaus patrioto visuomenininko Aleksandro Aleksio mirtis sukėlė gilų liūdesį Amerikos Lietuvių Taryboje. Garbingasis velionis nuo pat pirmųjų ALTo dienų yra buvęs valdybos narys, kai kuriais atvejais vadovavęs Amerikos Lietuvių kongreso posėdžiams, juos praturtinęs menine programa ir dėl savo gausių nuopelnų Lietuvos laisvinimo veikloje buvo pakeltas Amerikos Lietuvių Tarybos garbės nariu. Reikšdama gedulą dėl savo įtakingo garbės nario mirties, Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė vainiką laidotuvių proga. Amerikos Lietuvių Taryba reiškia nuoširdžią užuojautą brangaus velionio našlei ir kitiems artimiesiems.

Vasario 16 minėjimą Paryžiaus lietuviai rengia vasario 18 d. Bus kviesta ir daugelis prancūzų visuomenės atstovų.

Ričardas Bačkis skaitė paskaitą Paryžiuje apie padėtį pavergtoje Lietuvoje. Paskaitą rengė Tarptautinė organizacija pasipriešinimui okupuotose kraštuose. Antrą paskaitą skaitė Beauvais mieste. Ją rengė Krikščionių sąjūdis panaikinti kankinimus.

gu 1984 metų. Nuplėšę dar du kalendoriaus metinius lapus, sulauksime 1986 metų — švėsime istorines dienas, mūsų organizacijos šimtmečio jubiliejų. Pirmyn į darbą didį! . .

Kas mūs laukia ateityje? Dabar linksmesnė dalis. Žydai pranašauja apie pasaulio dalies “sunaikinimą” ir katastrofiškus pasikeitimus. sausio 4 d. Draugo dienraštyje skaitėme straipsnį “Pasitinkant 1984-sius metus”, kur rašo:

“Italijos žydų laikraštis “Šalom” rašo: “Keturių hebrajų alfabeto raidės: tau, šin, mem, dalet — kiekviena jų reiškia ir skaičių. Tie skaičiai sudaro kaip tik ateinančius žydų kalendoriaus 5477-sius metus. Bet minėtos keturios raidės-skaičiai sudaro ir žodį “Tašmad”, o jis reiškia “sunaikinimas”. Dėl to Izraelio švietimo ministeris Zevulun Hammer prieš kiek laiko pasiūlė pakeisti raidžių — skaičių eilę, kad būtų išvengta nemalonaus supuolimo. Bet religinių reikalų ministerija kalendoriuje vis tik paliko žodį “Tašmad”. Bet dar ne viskas. Minimasis laikraštis aiškina toliau: “Iš žodžio “Tašmad” šaknies išve-

Dr. Marija Alseikaitė-Gimbutienė gruodžio 9 d. Chicago Jaunimo centre įvykusioje vakaronėje skaitė paskaitą apie baltų kilmę. Paskaitą organizavo Balzeko Lietuvių kultūros muziejus, o vakaronei talkino vietos skautai akademikai.

Mokslininkė savo paskaitą pailustravo ekrane. Ji baltų kilmės tyrinėjimus tęsia daug metų ir yra parašiusi knygą Baltai, išleistą anglų, italų ir vokiečių kalbomis. Dabar ji ruošia naują knygą.

The New York Times gruodžio 28 d. įdėjo žinią apie Lietuvos Diplomatinijos Šefo Stasio Lozoraičio mirtį. Kartu trumpai atpasakojo ir jo biografiją.

SLA ISTORIJA

SLA istorija yra apie 100 m. organizuoto Amerikos Lietuvių gyvenimo istorija. Ji turėtų būti kiekvieno Lietuvio namuose, kiekvienoje bibliotekoje ir knygynė. Ją turėtų perskaityti kiekvienas Lietuvos. Istorija parašyta populiariomis lietuvių ir anglų kalbomis. Jei dar neturite, užsakykite.

1886-1970 m. SLA Istoriją galima gauti SLA Centre, 307 W. 30 St., New York, N. Y. 10001. Kaina \$5.00.

dami kiti žodžiai, kurie reiškia “apostaziją”, katastrofiškus pasikeitimus”.

Kad žydai per daug nebijotų tų 5744 nelaimingų metų, “Šalom” paduoda du raminančius motyvus, žinoma, žydų požiūriu. Esą, jei ateinantieji metai bus žydų istorijoje tragiški, nereikia nusiminti, nes praeityje tokių tragedijų yra buvę pakankamai. O antroji paguoda — “Nepasakyta, kad sunaikinimas palies žydus, gal greičiau tuos, kurie yra žydų tautos priešai”. Taigi žydai gali būti ramūs. O visi kiti?

Garsusis pranašautojas, gyvenęs XVI a., Nostradamus, pranašavo, kad pasaulio pabaiga turėjo įvykti 1943 metais. Po to jo raštų aiškintojai nukėlė tą datą į 1973 metus.

Ir mūsų kai kurie tėvynainiai, kurie neprenumeruoja laikraščių, nedalyvauja lietuviškose organizacijose, neremia labdaros darbų, krauna pinigus, kad ištaigingai gyventų šią dieną, nes rytoj gali būti “pasaulio pabaiga”.

V. Kasniūnas

P. O. Box 475

Beverly Shores, Ind. 46301

Tel.: 219-872-0214

MIRĖ STASYS LOZORAITIS

Atkelta iš 1 pal.

lankėsi Maskvoje, Helsinkyje, Stockholme, Paryžiuje, Londone vadovavo Lietuvos delegacijai Britų karaliaus Jurgio V laidotuvėse ir Eduardo VIII karūnavime.

Romoj, Rygoj, Tallinne ir kitur gynė Lietuvos teises santykiuose su nacionalsocialistine Vokietija; pakartotinai bandė rasti modus vivendi su Lenkija ir 1935 rugsėjo Ženevoj susitiko su Lenkijos užsienio reikalų ministru Becku.

1938 m. kovo m. susilaukus Lietuvai Lenkijos ultimatumo, jis buvo įteikęs atsistatydinimą, kuris nebuvo prezidento priimtas, ir užsienio reikalų ministro postą jis paliko tik 1938 m. gruodžio 5. Kurį laiką buvo užsienio reikalų m-jos centre įgalioto ministro titulu ir, Vokietijai atplėšus Klaipėdos kraštą, pirmininkavo komisijai, sudarytai kilusiems dėl to klausimams tvarkyti.

Veikla Romoj ir Lietuvos diplomatinės šefo pareigos

1939 m. vasario 15 paskirtas nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Romon prie Kvirinalo.

1940 m. birželio 2 užsienio reikalų ministro Urbšio telegrama buvo pavestas eiti užsieny pasilikusios Lietuvos diplomatinės šefo pareigas, jei Lietuvą ištiktų katastrofa. Raudonajai armijai 1940 m. birželio 15 įsiveržus į Lietuvą, Lozoraitis iniciatyva visi Lietuvos pasiuntiniai įteikė vyriausybėms, prie kurių buvo akredituoti, protesto notas, visai eilei valstybių, tarp jų JAV, davusias pagrindo nepripažinti Lietuvos okupacijos.

Lietuvos atstovybė prie Kvirinalo nustojo veikti 1940 m. rugpjūčio 27, kai jos patalpas užėmė Sovietų valdininkai.

Lozoraitis išrinktas Paryžiaus Tarptautinės diplomatinės akademijos nariu 1935 m., apdovanotas aukštais Lietuvos ir kitų valstybių ordinais.

Įvairių kraštų spaudoj jis yra paskelbęs straipsnių Lietuvos laisvės temomis. 1949, 1956 ir 1957 metais lankėsi JAV; yra pakartotinai su politine misija važinėjęs Londonan, Paryžiun, Bonnon ir kitur.

Atsisveikinimas su vėlioniu įvyko Lietuvos Pasiuntinybėje Romoje prieš karstą išvežant į bažnyčią.

Maldą atkalbėjo prelatas Audrys Bačkis. Lietuvos Diplomatinės ir Konsularinės Tarnybos vardu ir Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės vardu atsisveikino dr. A. Gerutis iš Bern, Šveicarijos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Prancūzijos — Ričardas Bačkis ir Italijos Lietuvių Bendruomenių vardu — prelatas V. Mincevičius. Kalbėjusiems ir dalyvavusiems atsisveikinime šeimos vardu padėkojo Stasys Lozoraitis, Jr.

Gedulingas mišias bažnyčioje atlikė Vyskupas A. Deksnys, koncelebravo — prelatas A. Bačkis ir kun. Alg. Bartkus, Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegijos pro rektorius.

Laidotuvėse dalyvavo velionies šeima. Romoje gyvenę lietuviai. Iš kitur į laidotuves buvo atvykę — dr. A. Gerutis, Ričardas Bačkis su žmona ir dviem sūnum, Emilija Čekienė iš New Yorko, Radio Liberty pareigūnas Kestutis Čerkeliūnas. Prie velionies karsto buvo daug gėlių, vainikų, jų tarpe, su Lietuvos trispalve vainikai — šeimos, Lietuvos Diplomatinės Tarnybos, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės.

Velionis provizoriniai palaidotas Romos kapinėse.

Liko žmona Vincenta ir du sūnūs — Stasys ir Kazys. Stasys, gimęs 1924 m. rugpjūčio 2 d. Berlyne. Jis 1935-39 m. mokėsi Kaune M. Pečkauskaitės gimnazijoje, 1943 m. Romoj baigė vokiečių gimnaziją ir tais pačiais metais pradėjo dirbti Lietuvos pasiuntinybėj prie Šv. Sosto, o nuo 1947 m. attache, nuo 1952 pirmasis sekr. 1944-48 m. lankė Romos universiteto teisių fak. Dalyvavo Italijos lietuvių veikloje (Lithuania d-jos v-boj nuo 1944 m., centriniame liet. komitete narys nuo 1946 ir 1950 pirmininkas, Italijos LB laikinojo organizacinio komiteto pirm. 1950 52) ir įvairiose tarptautinėse konferencijose. Nuo 1950 m. Tarptautinės tremtinių intelektualų s-gos v-boj. Rašė Santarvėj, Europos Lietuvy, taip pat italų spaudoj: 1946-48 m. buvo Lietuvių Balso redakcijoj.

Neseniai lankėsi JAV ir tarėsi ateities lietuvių diplomatinės likimu.

Šeimai ir lietuvių veikėjams gili užuojauta.

VLIKO IR PLB PAREIŠKIMAS

VLIKO ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybų sudarytų komisijų nariai 1983 m. gruodžio 17 d. Chicagoje pirmam pasitarime veiksmų santykiams išlyginti ir darbams suderinti, praneša, kad komisijų pasitarimai vyko tautos laisvei atgauti didelio rūpesčio dvasioje ir sutarė:

1. VLIKas ir PLB savo tarpusavyo santykius grindžia lietuviško solidarumo dvasia ir abipusę pagarbą jų vykdomiesiems darbams.

2. VLIKas ir PLB nesikiša į vienas kito organizacijų pagrindus.

3. VLIKO ir PLB pareigūnai vengia žeminti vieni kitų garbę ir autoritetą.

4. VLIKas ir PLB Valdybos, reikalui esant, tariaisi Lietuvos laisvinimo klausimais ir su tuo surištos veiklos derinimu.

5. VLIKO ir PLB bendradarbiavimas ir veiklos derinimas vykdomas per jų Valdybas ar Valdybų atstovus.

6. VLIKO ir PLB Valdybų sutarimu kviečiamos veiksmų konferencijos White Plains konferencijos 1974 metų nutarta tvarka.

Šie susitarimai perduodami tvirtinti VLIKO ir PLB Valdyboms. Eilę kitų klausimų svarstyti Komisija paliko kitam pasitarimui.

Pasirašė: **VLIKO Komisijos nariai:** Liūtas Grinius, Pirmininkas; Geodoras Blinstrubas; Vladas Šoliūnas.

PLB Komisijos nariai: Alg. S. Gečys, Pirmininkas; Kazys Ambrozaitis; Juozas Danys.

VLIKO Valdyba šių metų gruodžio 21 d. šį pareiškimą patvirtino.

Išmokamos Apdraudos

1983 m. gruodžio 10 d.

Louise Eurkoos, 2 Kuopa, Forest City, Pa., gimus Priceburg, Pa. Prie SLA prisirašė 1932 m. gruodžio 1 d., mirė 1983 m. rugsėjo 18 d. Apdrauda išmokėta velionės sėseriai Susan Nemits.

John Detches, 4 Kuopa, Sioux City, Ia., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1924 m. sausio 6 d., mirė 1983 m. rugsėjo 7 d. Apdrauda išmokėta velionio dukrai Sophie Nashleanas.

Joseph Hart, 38 Kuopa, Brooklyn, N. Y., gimęs Pittston, Pa. Prie SLA prisirašė 1940 m. liepos 11 d., mirė 1983 m. spalio 4 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Anna Bart.

Jonas Mikalauskas, 342 Kuopa, Easton, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1924 m. kovo 3 d., mirė 1983 m. lapkričio 9 d. Apdrauda išmokėta velionio sūnui John J. Mikalauskas.

Antanina Ashebergas-Tamašaucas, 38 Kuopa, Brooklyn, N. Y., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1952 m. kovo 14 d., mirė 1983 m. lapkričio 9 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Cheslovas Ashebergas.

Helen Barewich, 43 Kuopa, So. Boston, Mass., gimus So. Boston, Mass. Prie SLA prisirašė 1947 m. gegužės 5 d., mirė 1983 m. liepos 22 d. Apdrauda išmokėta velionės dukrai Helen Ida Barewich.

Mary Baltulonis, 124 Kuopa, Hartford, Conn., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1943 m. balandžio 11 d., mirė 1983 m. lapkričio 19 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Joseph Baltronis.

Stanley B. Bacevic, 212 Kuopa, Kenosha, Wis., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1927 m. gegužės 1 d., mirė 1983 m. rugpjūčio 14 d. Apdrauda išmokėta velionio pusėsei Margaret Cuthie.

1983 m. gruodžio 24 d.

Frank Beinaris, 43 Kuopa, So. Boston, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1925 m. gruodžio 11 d., mirė 1983 m. birželio 24 d. Apdrauda išmokėta Stanley Bartkus, as Attorney-in-fact for Beatrice Beinaris.

1983 m. gruodžio 10 d. Apdrauda išmokėta Stanley Bartkus, as Attorney-in-fact for Beatrice Beinaris.

Bernasius Jurkevičius, 102 Kuopa, Haverhill, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1928 m. gruodžio 3 d., mirė 1982 m. liepos 6 d. Apdrauda išmokėta velionio dukrai Helen Jurkevičius-Armstrong.

Kazys Gailius, 301 Kuopa, Cicero, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1923 m. lapkričio 4 d., mirė 1983 m. spalio 10 d. Apdrauda išmokėta velionio sūnui Walter Gailius.

Nuo 1983 m. pradžios bendrai iš viso:\$93,924.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1983 m. lapkr. 26 d.

A. Lutkauskas, 36 Kp., Chicago, IL., už 2 sav. 6 d.
V. Lukas, 211 Kp., Mahanoy City, PA, už 5 sav. 1 d.

1983 m. gruodžio 10 d.

O. Audėnas, 126 Kp., New York, N. Y. už 5 sav. 5 d.
A. Gatautis, 236 Kp., Toronto, Canada už 5 sav. 2 d.

1983 m. gruodžio 24 d.

J. Mikalauskas, 342 Kp., Easton, Pa. už 12 sav.

Nuo šių metų pradžios, iš viso:\$3,319.91

ALTAS IR LB SVEIKINIMAI PARODĖ NORO BENDRADARBIAUTI

Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Butkus atsiuntė ALTo pirmininkui dr. K. Šidlauskui sveikinimą Naujųjų Metų proga, linkėdamas sėkmingo bendro darbo Lietuvos gėrovei bei JAV lietuvių konsolidacijai, pažymėdamas: "Tegu ALTas ir JAV LBs pradėtas darbas dar labiau išsišakoja, tuo atnešdamas dar daugiau naudos bendrų tikslų siekime". Dr. K. Šidlauskas persiuntė dr. A. Butkui Amerikos Lietuvių Tarybos sveikinimus, reikšdamas gerų vilčių, kurių tokios bendros pastangos gali duoti.

SIMTAS KONGRESMENŲ GINS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Kongrese sudarytas komitetas ginti Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ukrainos reikalus. Prie to sąjūdžio nepriklausomybės reikalais prisijungė dar kongresman Dan Burton (dem., IN) ir Sherwood Boehlert (rep., N.Y.), ir jau susidarė Ad Hoc kongreso komiteto 100. Jų nuopelnas, kad JAV kongrese buvo priimtos rezoliucijos ginant disidentus, o taip pat stengiantis palengvinti šeimų susijungimą. Ad Hoc komitetas stengiasi, kad JAV vyriausybės žemėlapiuose būtų atžymėtos Pabaltijo valstybių ribos ir būtų pažymima, kad JAV nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

Dr. Leonas Kriauciūnas pakviestas vasario 19 d. kalbėti Los Angeles, Cal., Kun. Juozas Prunskis vasario 12 d. Chicago Lietuvių Tarybos minėjime Marijos aukštesniosios mokyklos salėje.

Senatorius Charles Percy Chicagoje pravedė apklausinėjimus apie žmogaus teisių laužymus ir religijos persekiojimus už geležinės uždangos. Apklausinėjimus aprašiusiai spaudai, ALTo informacijų vedėjui sen. Percy atsiuntė padėkos raštą.

Washington, D. C. vasario 5 d. šaukiamas Jungtinio Pabaltiečių Komiteto metinis posėdis, kuriame dalyvaus lietuvių, latvių, estų atstovai. ALTo vicepirmininkas dr. Jonas Valaitis.

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO ĮVYKUSIO
1983 M. SPALIO 23-24-25 DIENOMIS
CHICAGO MIDWAY AIRPORT INN
5400 SO. CICERO AVE.
CHICAGO, ILL. 60638

PROTOKOLAS

1. SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimą prezidentas P. P. Dargis atidarė 1983 m., spalio 23 d., 10 val. 30 min. ryto.
2. SLA prezidentas P. P. Dargis paprašė sekretorę G. Meiliūnas atlikti vardošaukį. Suvažiavimo pirmojoje sesijoje dalyvauja:

Prezidentas Paul P. Dargis
Sekretorė Genevieve Meiliūnas
Iždininkė Euphrosine Mikužis
Iždo Globėja Christine Austin
Daktaras Kvotėjas .. Vytautas P. Dargis

Pirmoje sesijoje dalyvauja penki Pildomosios Tarybos nariai ir sudaro kvorumą.

Viceprezidentas Alexander Chaplik dėl ligos, o Iždo Globėja Josephine Miller dėl kitų įsipareigėjimų suvažiavime negalėjo dalyvauti.

Pirmojoje sesijoje taip pat dalyvauja Įstatų Komisijos narys dr. Algirdas Budreckis ir SLA 200 Kuopos, Detroit, Mich. Finansų Sekretorius Antanas Sukauskas.

3. Prieš pradėdant sesiją įteiktas auksinis ženklelis SLA veikėjui Antanui Sukauskui iš Detroit, Mich., kuris buvo jam paskirtas 1982 metais SLA 61-ojo Seimo, įvykusio St. Petersburg Beach, Fla., kuriame jis negalėjo dalyvauti.
4. Sekretorė Genevieve Meiliūnas pateikė darbotvarkę, kurią suvažiavimas visais balsais priėmė, tuo supratimu, kad, reikalui esant, darbotvarkė gali būti papildyta.
5. Sekretorė G. Meiliūnas perskaito pereinamojo Pildomosios Tarybos metinio suvažiavimo, įvykusio 1983 m. vasario 26—kovo 1 dienomis, 307 West 30 St., New York, N. Y. protokolą.
Dr. Vytautui Dargiui įnešus, E. Mikužis parėmus protokolą vienbalsiai buvo priimtas.
6. Prezidentas posėdžiui pirmininkauti kviečia daktarą Vytautą P. Dargį, kad savo raportą galėtų pateikti pats prezidentas.

SLA PREZIDENTO POVILO P. DARGIO RAPORTAS

Šis mano Raportas apima laikotarpį nuo 1983 metų, vasario-February mėn. įvykusio SLA Pildomosios Tarybos susirinkimo New Yorke iki šio suvažiavimo. Tame septynių mėnesių laikotarpyje teko atlikti darbus, kaip prezidentui, priklausančius tiesioginiai, pagal mano pareigas ir teko būti Pildomosios Tarybos Komisijose taip pat atlikti paskirtuosius darbus. Teko rašyti spaudoje, tiek Tėvynėje, tiek ir kituose laikraščiuose. Be to, esu pasakęs eilę kalbų SLA reikalais per Radijo ir SLA kuopų susirinkimuose bei subuvimuose.

SLA FINANSINIS STOVIS IR NARIAI

Paskutiniu metu, laiku, laiku, visas Fraternales organizacijas ima lankyti INTERNAL REVENUE Įstaigos pareigūnai. Jų tikslas ne tik patikrinti Fraternalių organizacijų stovį, bet taip pat patirti, ar Fraternalių organizacijų veikla pateisina turėjimą: "EXEMPTION OF NOT PAYING INCOME TAXES". Toks patikrinimas šiomis dienomis vyksta ir SLA Centre New Yorke.

Taip pat noriu pažymėti, jog iš praeitų 1982-ųjų metų Aktuaro prirengto METINIO RAPORTO, Valstijų Insurance, Departamentams — matome labai gerą ir tvirtą SLA Finansinį Stovį. Štai iš Aktuaro Raporto ištraukos:

"Lithuanian Alliance of America Actuarial Report 1982 year of Operation — Surplus amount to \$1,343,499 as of Dec. 1982, reflecting a SOLVENCY Ratio of 162.68%. This means that Society holds admissible Assets of \$162.68 behind each \$100.00 of Liability.

1980 Solvency Ratio was 159.36% . . The five year average Solvency Ratio is 159.64%, compared, to the five year average of 158.30% reported one year ago.

The membership of the Alliance should have full confidence that all claims will be paid as they arise."

Trumpai tariant Aktuaras užtikrina, — kad SLA nario vieno tūkstančio dolerių apdrauda SUSIVIENIJIME šiandien yra \$1,500.00 vertės.

Savo Raporte Aktuaras taip pat pažymi: "LAA Investments Assets was 5.98% in 1982, up from 1981 Rate of 5.57%. The gross Rate of return was 6.70% Reinvestments of maturing bonds at yields of 13.125, 13.75% and 14.00% should give the Alliance still higher net Rate in 1983."

Toliau Aktuaras pagiria Pildomąją Tarybą už investavimą SLA pinigų į saugius bonus. — Štai Aktuaro pareiškimas: "MANAGEMENT IS TO BE COMMENDED FOR EARNING A PROFIT IN A VERY DIFFICULT YEAR, ESPECIALLY WITH INCREASED MANDATE EXPENSES". . .

Kalbant apie SLA narių stovį ir skaičių-ragina į SLA įrašyti daugiau naujų narių, nes juk nariai miršta, kiti atsiima pribrendusias-matured

apdraudas, todėl užpildyti narių mažėjimo skaičių Pildomoji Taryba turi atkreipti ypatingą dėmesį.

Štai aktuaro žodžiai: "Lapses and surrenders in 1982 were 3% of the Insurance in force. In 1981 this lapse Ratio was 5.8%. Both of these Ratios are favorable: however Lithuanian Alliance needs to write enough new business to offset lapses and all other types of termination."

Šiais metais Susivienijimo įstaigoje, New Yorke, Pensilvanijos Valstijos Insurance Departamento Egzaminieriai tikrino SLA turimą ir atskaitomybę. Tokios EGZAMINACIJOS įvyksta kas trys metai.

Egzaminierių Raportą labai teigiamai įvertina mūsų Aktuaras, šiais žodžiais (Savo laiške poniai Meiliūnienėi iš 1983 m. rugp. 30 d.):

THIS IS ONE OF THE BEST EXAMINATIONS REPORTS I HAVE EVER SEEN. IT REFLECTS GREAT CREDIT ON YOU, YOUR FELLOW OFFICERS AND YOUR FINE SOCIETY. THE STATEMENT THAT THERE WERE NO EXCEPTIONS OR NO FAULT TO FIND IS IN ITSELF HIGH PRAISE. CONGRATULATIONS TO YOU AND YOUR STAFF."

Sincerely,

R. E. Bruce CONSULTING Actuary

SLA NARIAI

Kalbant apie narių stovį, čia noriu priminti, jog, šiuo metu

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE SKELBIA ŠIMTMETINĮ VAJŲ, KURIO TIKSLAS YRA SUSTIPRINTI MŪSŲ BROLIŠKĄ, PATRIOTINĘ ORGANIZACIJĄ NAUJOMIS PAJĖJOMIS, PRIRASANT NAUJUS NARIUS.

VAJAUS PRADŽIA — 1983 METŲ RUGSĖJO — SEPTEMBER 1 D. VAJAUS PABAIGA 1986 METŲ LIEPOS — JULY 1 DIENĄ, IMTINAI.

ŠIAME VAJUJE KVIEČIAMI DALYVAUTI SUSIVIENIJIMO NARIAI, JŲ ŠEIMOS IR DRAUGAI.

ŠI ŠIMTMETINĮ VAJŲ SUSIVIENIJIMAS SKELBIA YPAČ GEROMIS SĄLYGOMIS.

ŠIMTMETINIO VAJAUS TAISYKLĖS GALIOJA NUO 1983 M. RUGSĖJO 1 DIENOS IKI SLA ŠIMTMETINIO SEIMO:

1. Dabartiniai nariai ir nauji aplikantai gali apsidrausti sekančiomis pinigų sumomis:
 - (a) nuo 1 iki 60 metų — \$1000 iki \$5000
 - (b) nuo 61 iki 70 metų — \$1000 arba \$2000

Apdraudos suma negali būti mažesnė kaip \$1000.

2. Aplikantai gali pasirinkti sekančias reguliarias apdraudas:

20 metų Mokamą viso amžiaus apdraudą .. (Class V - 2)
10 metų Taupomąją apdraudą (Class V - X)
20 metų Taupomąją apdraudą (Class V - 3)

3. Specialios Non-Medical (netikrinant daktarui sveikatos) aplikacijos turi būti užpildytos.
4. Kartu su aplikacija turi būti atsiųsti metiniai mokesčiai už apdraudą.
5. Kiekvienam naujai prisirašančiam, kartu su Certificatu, bus pasiūstas bonus — Šimtmetinio Vajaus dovana. Bonų dydis priklauso nuo apdraudos sumos ir pasirinktos apdraudos klasės. Bonų dydis yra nurodytas specialiose lentelėse, kurios siunčiamos Organizatoriams ir Finansų Sekretoriams.

6. SLA NARIAI—ORGANIZATORIŲ PAGALBININKAI.

Kad ŠIMTMETINIS VAJUS būtų sėkmingesnis, visi nariai kviečiami į talką. Narys, radęs tinkamą kandidatą kreipiasi į savo kuopos Finansų Sekretorių arba organizatorių, kad padėtų aplikaciją užpildyti. Finansų Sekretoriai šią aplikaciją, kartu su metiniu mokesčiu siunčia Centrai.

Narys, suradęs naują narį gauna \$15.00 atlyginimą.

Nors naujų narių į mūsų SLA įrašome daugiau, negu kiti lietuviai Susivienijimai sudėjęs jų laimėjimus draugėn, iš tikrųjų tuo guostis negalima, kai mūsų SUSIVIENIJIMO narių skaičius visvien nedidėja. Mes turime naujais nariai, mirusiųjų vietas ne tik padengti, bet taip pat gauti su perviršium ir į tų vietas, kurie pribrendusias-matured apdraudas atsiima.

Mums reikia papildyti organizacijoje vykstantį nuolatinį narių pasikeitimą, bet kas svarbiausia, privalome rūpintis sutelkti, kiek galima didesnę skaičių į vieną, pajėgiausią ir turtingiausią lietuvių organizaciją. Mes turime ypatingą dėmesį atkreipti į jaunimą. Jo įtraukimui į SLA juk nesiremiame tik gražiais žodžiais. Mes remiame lituanistines mokyklas, duodame stipendijas einantiems aukštuosius mokslus ir jiems gelbstime.

Noriu painformuoti Susivienijimo Pildomąją Tarybą, jog šiuo metu Chicagoje įsikuria, nauja SLA kuopa. Jos nariais daugumoje yra čia gimęs jaunimas. Kuopos įkūrėju yra mūsų naujasis Daktaras Kvotėjas: Dr. Vytautas Povilas Dargis.

Einant prie konkrečių darbų, pirmoje eilėje minėtinas mano atsilankymas 1983 m. balandžio-April 24 dieną SLA Centre New Yorke. Čia įvyko Vajaus Komisijos posėdis. Be manęs posėdyje dalyvavo kiti du komisijos nariai, t. y. Genevieve Meiliūnas ir Alexander Chaplikas.

Posėdyje paruošėme naują planą "SLA ŠIMTMETINIAM VAJUT". Noriu priminti, jog šio VAJAUS taisyklėse rasitė naujų patvarkymų, kuriuos VAJAUS KOMISIJA padarė, prisitaikydama INSURANCE DEPARTAMENTŲ PATVARKYMAMS.

Pirmieji nariai, įrašyti į SLA pagal Šimtmetinio Vajaus taisykles

Jonas Paknys, chemijos inžinierius, pirmasis įsirašęs į SLA 126-ąją Kp.

Aldona Sperauskaitė, įsirašė į SLA 126-ąją Kuopą.

Irena Sperauskaitė, įsirašė į SLA 126-ąją Kuopą.

Naujieji nariai Šimtmetinio Vajaus metu į SLA, o taip pat nariai, paėmę pridėtines apdraudas šio Vajaus metu, prašomi atsiųsti savo nuotraukas, fotografijas, patalpinsime Tėvynėje.

BROOKLYN—
WOODHAVEN, N. Y.

SLA 38 Kp. susirinkimas įvyks sausio 29 d., sekmadienį Fifi salėje, 94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 1 v. p. p.

Lietuvių Darbininkų Draugijos susirinkimas toje pačioje salėje įvyks tą pačią dieną 3 v. p. p.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Šiemet įvyks vasario 19 d., sekmadienį: Pamaldos Apreiškimo par. bažnyčioje, 11 v. ryto, o minėjimas Kultūros židiny Brooklyne 3 v. p. p. Pagrindiniu kalbėtoju bus inž. Jonas Jurkūnas iš Chicago.

Programai vadovaus Rūta Degulevičiūtė. Meninę programą atliks Rūta Regina Žymantaitė-Peters.

NEW YORK—NEW JERSEY

SLA 5-OSIOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Vasario 26-ąją, 1 v. p. p. SLA Centro patalpose, 307 W. 30 St., New Yorke įvyks SLA 5-osios Apskrities susirinkimas 1 val. p. p.

Mirė Chesė Sodaitienė

1983 m. spalio 13 d. mirė Česė Sodaitienė, buvusio Tėvynės redaktoriaus teisininko Antano Sodaičio našlė.

Velionė buvo gimusi 1910 m. lapkričio 5 d. Telšiuose. Kaune baigė Mokytojų Seminariją. Mokėsi ir Muzikos Konservatorijoje. Vėliau mokytojavu.

Šeimyninį gyvenimą su Antanu Sodaičiu sukūrė būdama studente.

Į SLA Centrinę 126-ąją Kuopą įsirašė 1966-aisiais metais. Toj kuopoj buvo labai veikli.

Palaidota šalia anksčiau buvusio savo vyro Antano Sodaičio Cypress Hills kapinėse, Woodhaven, N. Y.

Liko duktė Birutė Kurihara su šeima, sūnūs — Tomas su šeima ir Mindaugas.

SLA tarnautojai, 126posios Kuopos nariai ir narės velionės vaikams ir Sodaičių artimiesiems reiškia gilią užuojautą.

Chesė Sodaitienė

Christopher, III.

LAA LODGE 161

Valerija Bogdansky, age 97, of Christopher, Ill., died December 15, 1983, at Franklin Hospital in Benton, Ill. She was a member of St. Andrew's Catholic Church in Christopher, where funeral services were held. She was buried in St. Andrew's Cemetery, Christopher.

The late Mrs. Bogdansky was born in Jurgeliškiai, County of Raseiniai, Lithuania, and joined the Lithuanian Alliance of America on March 4, 1916. Her husband, Joseph Bogdansky and a son, Vincent, preceded her in death.

She is survived by a son, Joseph M., two grandsons, and three great grandsons.

The Lithuanian Alliance extends its deepest sympathy to the family.

Mirė Ona Lukauskaitė- Poškienė

P-ia Elena Valiūnienė iš New Yorko telefonu pranešė, kad 1983 m. gruodžio 4 d. Šiauliuose mirė Ona Lukauskaitė-Poškienė, palaidota gruodžio 6 d. Šiaulių-Ginkūnų kapinėse.

Gimusi 1906 m. sausio 29 d., Lukauskaitė-Poškienė buvo viena iš Lietuvos Helsinkio Grupės steigėjų ir visą laiką iki mirties aktyviai reišėsi jos veikloje. Ji buvo paskutinioji iš Helsinkio Grupės gyvenusi okupuotoje Lietuvoje.

Nuteista 25 metams kalėjimo ir išvežta į Sovietų Sąjungą, Stalinui mirus 1955 metais grįžo Lietuvon. Jos du sūnūs, Erdvilis ir Vytenis Poškai, abu žuvo partizanų kovose.

Lukauskaitė-Poškienė buvo poetė ir laisvoje Lietuvoje išleido du eilėraščių rinkinius, "Brangiausios Pėdos", 1933 m. ir "Eilėraščių kraitis" 1938 m.

Kiekvienas narys gali įrašyti į SLA šeimyną daugiau narių. Bus nauda jam, naujam nariui ir lietuvių tautai.

Pulk. A. Sperauskas su Valerija Tysliavienė, Vienybės leidėja, kurios visos giminės SLA nariai ir veikėjai tariai kaip daugiausia SLA narių įrašyti į SLA organizaciją belaukiančią šimto metų. J. Valaičio nuotr.

Sunderland, Mass.

LAA LODGE 37

Brigita Pilvinis, 90, of 131 Silver Lane, died at The Cooley Dickinson Hospital, after a short illness. Born in Lithuania, County of Šiauliai, City of Gruzdziai, on October 25, 1893, she was the daughter of Jerry and Ursula Striuna.

She married Dominick Pilvinis in New York City, on January 11, 1914. He died April 16, 1945. After coming to the U. S., she lived in New York City for several years before moving to Sunderland in 1920.

Mrs. Pilvinis was a member of the Lithuanian Alliance of America, since December 5, 1929. She was a past president, secretary and treasurer of Lodge 37.

She is survived by a daughter, Mrs. Kendrick G. Winn, of Deerfield; three sons, John of Whately, and Charles and Joseph, both of Sunderland, 8 grandchildren, 5 great grandchildren and several nieces and nephews. The funeral was from the Lipinski Funeral Home, So. Deerfield, Mass. The

DOKUMENTAI PRIEŠ SOVIETUS

JAV kongresmenas Benjamin A. Gilman, kuris labai susirūpinęs paveikti, kad Sovietų Sąjunga nelaužytų pašto susisiekimo sutarties, atsiliepdamas į Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko dr. K. Šidlausko raštą, pranešė, kad jis jau turi daugiau kaip 1600 dokumentų iš dvylikos kraštų, rodančių kaip blogeja Sovietų paštų tarnyba — neperduodant laiškų ir siuntinių. Spalio 4 d. Washingtono tuo reikalu buvo apklašinėjimai. Liudijo įvairių etninių grupių vadai, jų tarpe ir buvęs Sovietų kalinys. Išskelti Sovietų Sąjungos vykdomi pašto susisiekimo sutarties laužymai.

Yra atvejų, kad nariai nusiskundžia negauna Tėvynės. Tokiu atveju prašome tuoj pranešti Tėvynės administracijai. Ji ištirs priežastį, kur laikraštis dingsta.

burial was in the Riverside Cemetery in Sunderland. Our deepest sympathy is extended to the family.

Readers of Tėvynė should be interested in the October 1983 issue of **Lithuanian Days** — **Lietuvių Dienos**, a Los Angeles based photo magazine which comes out monthly. SLA president Paul P. Dargis' photograph appears on the cover of the October issue. The guest editorial "Susivienijimas Lietuvių Amerikoje" was written by **Vladas Šimoliūnas**, president of the Alliance Los Angeles lodge. It points out that the Lithuanian Alliance of America will be celebrating its centennial in three short years.

Lithuanian Days contains a five-page story about Paul Dargis. It was written by SLA member Vytautas Kasniūnas. Rare personal and public photographs of Mr. Dargis enhance the piece.

We quote in part the story explaining the front cover: "Since his arrival in the U. S., Povilas Dargis has been active in Lithuanian-American affairs. ... With his extensive background in broadcasting in Pittsburgh and fluency in seven languages, Povilas Dargis knows what his listeners want and gives it to them in the form of folk music. His music is understood and loved not only by Lithuanians, but by other European nationalities, as indicated by his mail, which comes from listeners in Western Pennsylvania, Eastern Ohio, and Northern West Virginia."

"Povilas Dargis has also broadcast twice in the State Department building, over the Voice of America, to Lithuanians behind the Iron Curtain."

"It is inevitable, therefore, that the Pittsburgh City Council passed a resolution honoring Povilas Dargis as Lithuanian Man of the Year and proclaimed **POVILAS DARGIS DAY**. Testimonial banquets in Pittsburgh and Chicago have done the same." A facsimile copy of the Pittsburgh proclamation, signed by Mayor Richard S. Caliguiri, setting aside September 17 as **POVILAS DARGIS DAY** in Pittsburgh, Pa. appears on page 21 of **Lithuanian Days**.

Ghosts have invaded the life of actress **Ann Jillian** (Jūratė Nausėda), reports the **Chicago Sun-Times**. After purchasing a home in Hollywood, she and husband Andy Murcia found they were definitely not alone. Unexplained noises interrupted their sleep at night. It seems that the previous owners had purchased the home from a woman whose husband had died there, and he objected to certain changes made in the house. Ann Jillian was advised by a friend, Andy Gibb, to remove a poster of herself from the den. She placed the poster in the garage. Now, the garage light flickers on and off, but at least they can sleep.

The following Boston area Lithuanian Americans attended the **Inaugural Ball of Boston Mayor Raymond L. Flynn**: Danielius Averka, Ieva Ball, Walter Marcinkus, Ona Ivaška, Gediminas Ivaška, Vytautas Jurgėla, Algis and Diane Šmidtas, Giedrė and Algirdas Budreckis, Sister M. Eugenia, Sister M. Kristina, Mr. & Mrs. Arnold Plevokas, Joseph Casper, Mr. & Mrs. Kazakaitis. The inaugural ball was held on January 2nd at the Park Plaza Hotel.

The fortieth anniversary of the **Supreme Committee for Liberation (VLIK)** was observed during that organization annual Seimas held on November 12-13, 1983 in Detroit, Michigan. The two day political conference was hosted by the Association of Lithuanians of the Vilnius Region, one of the fifteen groups comprising VLIK. A message of congratulations was sent to the Seimas by the Lithuanian Alliance of America. A keynote speaker during the Saturday night banquet was **Balys Gaidžiūnas**, one of the founders of VLIK.

The **New York Chapter** of the Lithuanian American Council held its annual meeting on October 6th and elected the following officers: chairman — Algirdas Sperauskas, vicechairmen — Alfonsas Marčelynas and Jonas Klačius, secretary — Apolinaras Vebeliūnas, treasurer — Petras Ažuolas, financial secretary — Vacys Steponis, and trustees — Mrs. Malvina Klivėčka and Bronė Spūdis.

The **Lithuanian Cultural Center** (New Yorko Kultūros Židinys), observed its tenth anniversary on November 3, 1983. Run by the Lithuanian Franciscan Fathers, this center serves as a cultural and civic meeting place for New York area Lithuanians.

Veteran journalist and former mayor of Šiauliai, Lithuania, **Jackus Sonda** celebrated his ninety-first birthday on January 15th.

The story of how Syracuse University basketball player **Leo Rautins** (Lithuanian) beat the odds to overcome a crippling spinal disease was presented by Roger Springfield of Channel 3 News, Syracuse, N. Y. (WSTM-TV). Leo Rautins was drafted by the NBA last June.

The **Balzekas Museum of Lithuanian Culture**, Chicago, Ill., has issued a special wooden ten litas token to commemorate the 50th anniversary of the flight and crash of Darius and Girėnas. The tokens are two inches in diameter, and were designed by the numismatic curator **Frank Passic**.

Dr. Ferdinandas Kaunas, helath commissioner for Cicero, Ill., is an ardent jogger. He was shown recently in "Cicero Life" participating in a jog along Cermak Road in Cicero to publicize the Berwyn-Cicero Council on Aging's Gold Raffle.

Ex-football super star **Dick Butkus** will be appearing in the weekly television series "Blue Thunder" which premiered on January 6th on ABC. Dick Butkus moved with his family from Florida to California for convenience in connection with his acting career.

Supreme Medical Examiner, **Dr. Vytautas P. Dargis** has set a perfect example to our membership. Through his initiative a new SLA lodge comprised of young people has recently been established in Chicago.

In recognition of his 50 years of radio broadcasting and contributions of the Lithuanian language press, the Executive Board of the **Lithuanian Journalists Association** made Paul P. Dargis an honorary member of the organization.

Jonas Talandis is a candidate on the Republican ticket for the office of the Metropolitan Sanitary District Commissioner, Chicago, Ill. The sanitary district covers nearly all of Cook county, Illinois. Mr. Talandis is currently the 2nd vice chairman of the National Republican Heritage Groups Council, General Regional Vice Chairman of the Lithuanian American Republican League of Illinois, and immediate past chairman of the Lithuanian American Republican National Federation.

On December 11, 1983 elections for the executive board and directors of the South Boston Citizens Association were held. **Alexander Chaplikas** was re-elected president. Most of the other officers and directors were re-elected, including Alliance members Vytautas Jurgėla (recording secretary), Martynas Dapkus (sergeant-at-arms) and director Antanas Andriulionis. The Citizens Association is the largest Lithuanian-American organization in Massachusetts.

Composer **Alfonsas Mikulskis**, organizer and director of the famed Ciurlionis Ensemble, died in Cleveland, Ohio on October 20th. Known for his masterly arrangements of Lithuanian folk music, Mr. Mikulskis was a member of the Lithuanian Alliance.

On December 24, 1983 Minister Plenipotentiary **Stasys Lozoraitis**, chief of the Lithuanian Diplomatic Service, passed away in Rome. He was interned in Rome on December 28th. He is survived by his wife Vincenta and two sons Stasys and Kazys. The former, Stasys Lozoraitis, Jr. is the accredited representative of the Republic of Lithuania to the Vatican.

Stasys Lozoraitis was born in Kaunas on September 5, 1898. He began his education in Kaunas. In 1981 he graduated from the Martynas Yčas Lithuanian gymnasium in Voronezh, South Russia. Later while serving as a diplomat he attended law lectures at the University of Berlin. On November 26, 1918 he began his public career by entering the Ministry of the Interior. In 1923 he joined the Lithuanian diplomatic corps and was posted to Berlin. In 1929 he was to the Lithuanian legation at the Vatican as legation adviser. In 1932 Mr. Lozoraitis was appointed director of the political department of the Lithuanian foreign ministry. He continued to serve the Republic of Lithuania in the following capacity: foreign minister, 1934-1938, envoy extraordinary and minister plenipotentiary to Italy, 1939-1940, and chief of the Diplomatic Service of the Republic of Lithuania abroad, 1940-1983. Mr. Lozoraitis was the acknowledge head of the Lithuanian diplomats and consuls accredited to governments in the free world. His demise is a great loss to the free Lithuanian diplomatic service.

Valentine and Stephen Minkus will observe their radio hour's fiftieth anniversary with a concert on Sunday, April 1, 1984 at the South Boston Lithuanian Citizens Association auditorium.

An Appeal to All Our Alliance Members

Dear Brothers and Sisters:

In 1986 the Lithuanian Alliance of America will observe its 100th anniversary. In an effort to strengthen the organization and enliven its activity, the LAA Executive Board announces a

CENTENNIAL DRIVE

starting with the first day of September 1983 and ending with the Jubilee Convention in 1986.

During this Jubilee Drive, the newly enrolling members as well as our old members, on filling out the simplified Non-Medical application (requiring no health examination), can obtain the following regular insurance:

- 20 Payment Life — (Class V-2)
- 10 year Endowment — (Class V-X)
- 20 year Endowment — (Class V-3)

The amount of insurance must be no less than \$1,000.

Insurance is available to all between 1 and 70 years of age.

During this Jubilee Drive, every newly enrolled member and every old member who acquires additional insurance will receive together with the insurance policy a bonus — a drive present. (The size of the bonus will depend on the amount of insurance and the class of insurance chosen).

THE EXECUTIVE BOARD INVITES ALL MEMBERS TO JOIN IN THIS SPECIAL CAMPAIGN TO GET NEW MEMBERS.

A member who has found a suitable candidate enlists the aid of his lodge financial secretary or an organizer to fill out an application form.

The financial secretary forwards the application together with the yearly premium to the Center. Then, after the certificate is issued, the finder of the new member will receive a \$15.00 reward.

So, fellow members, brothers and sisters, join in this important undertaking of searching for and enrolling new members. The strength of the Alliance is measured by the size of its membership!

Fraternally yours,

MEMBERSHIP DRIVE COMMITTEE
P. P. Dargis, A. Chaplikas, G. Meiliūnas

Cleveland, Ohio

Motiejus Trainauskas

SLA 14-osios Kuopos narės Marijos Trainauskaitės tėvas, amžiumi vienas seniausių Clevelando lietuvių, mirė lapkričio 23 d., beveik baigdamas 97-uosius savo amžiaus metus.

Motiejus Trainauskas gimė Žagariuose, Lazdijų valsčiuje, 1887 m. vasario 23 d. Sulaukęs 23 m. amžiaus atvyko į New Yorką, kur jau gyveno jo dvi seserys. Lietuvoje pasiliktai nenorėjęs dėl pavojaus patekti į Rusijos armiją. Motiejaus tėvas — buvęs rusų armijoje laikė karo su turkais — jam pataręs išvykti.

1911 m. Motiejus atvažiavo į Clevelandą pas čia apsigyvenusius savo pusbrolius. Čia gavęs darbą, 1912 m. vedė prieš porą metų iš Lietuvos atvažiavusią Oną Marčiūškaitę, o vėliau iš Lietuvos atsikvietė ir savo brolių Martiną, kuriam teko tarnauti Amerikos armijoje.

Anu laiku Clevelando lietuviai steigė savas organizacijas. Viena tokių buvo — Vytauto Gvardija... Uniformuoti ir kardais ginkluoti Gvardijos raiteliai, tam tikrų švenčių metu paraduodavo miesto aikštėse. Ten Gvardijon istojęs ir Motiejus. Ir joje veikęs iki — dėl nežinomo priežasties — toji Gvardija išsiformavo. (Seka psl. 2-as).

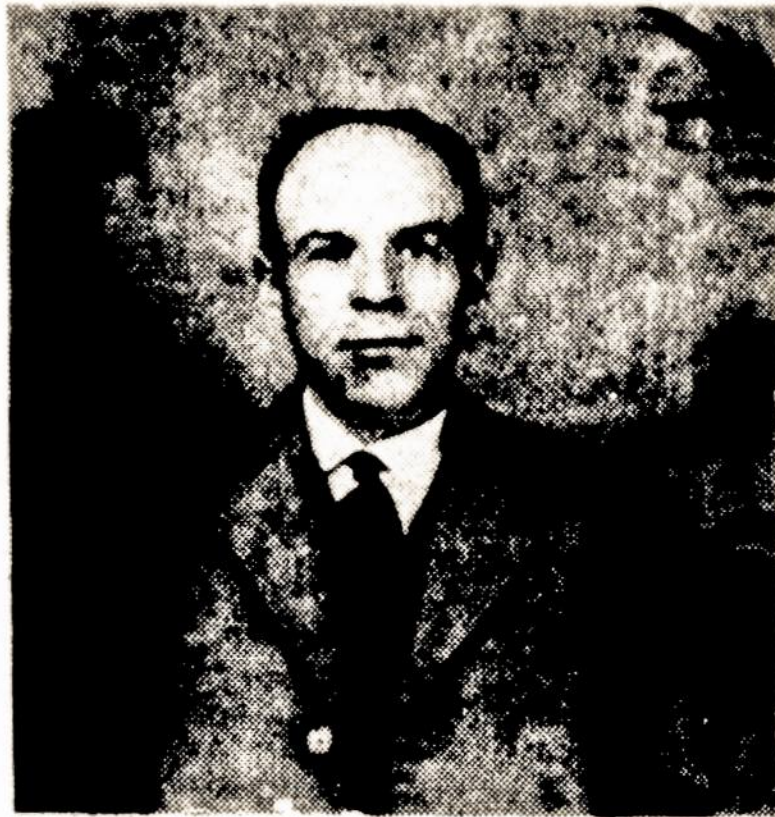
Nevengdamas jokio darbo, Motiejus nuolat ekonominiškai progresavo. Nuolat prenumeruodavo lietuvišką spaudą, dažnai paremdamas ją aukomis. Taip pat parūpo įsigyti nuosavą namą, paskiau kitą ir trečią.

1962 m. mirė Motiejaus žmona. Senatvė ėmė slėgti stipriais buvusio Motiejaus pečiais. Tačiau, rūpestingai dukters prižiūrėjimas vis išvengdavo reikalų su gydytojais ar ligonine. Pagaliau 1983 m. lapkričio 18 d. buvo išvežtas į ligoninę, kur po penkių dienų ir mirė.

Vieniša duktė paruošė šermenį ir laidotuves. Daug lietuvių ir kitataučių atvyko atsisveikinti su velioniu ir pareiškė našlaitei Marijonai užuojautą. Buvo giminių iš Pittsburgho, Pa., iš Cincinnati, Ohio ir Clevelando apylinkių. Laidotuvėse dalyvavę pavaišinti Lietuvių Namuose.

SLA 14-OSIOS KUOPOS VEIKLA

Metinis kuopos narių susirinkimas įvyko Lietuvių Namuose sekmadienio popietėje gruodžio 11 d., vadovaujant kuopos pirm. Povilui Šukiui. Dalyvių skaičiumi susirinkimas buvo daug pranašesnis už keletą anksčiau buvusių, kas įrodo, kad kuopoje apščiai yra narių,

Martinus Trainauskas

kurie rūpinasi ne vien tik duokliu užsimokėjimu, bet domisi SLA organizacija ir kuopos veikla.

Iš Valdybos narių pranešimų paaiškėjo, kad kuopos metinė gegužinė dave gryno pelno apie \$300. Daugiau negu finansinis pelnas, tai — kad bent kartą metuose duota proga platesnei lietuvių visuomenei artimiau susipažinti su kuopos veikla, jos darbuotojais ir Susivienijimų Lietuvių Amerikoje.

Darbšti kuopos Valdyba, sumaniai atlikusi savo pareigas, be pakaitų palikta sekančiam terminui.

Baigus susirinkimą, buvo vaišės kurioms maistą ir kavą paruošė ir paaugojo: Nora Braziulienė, Ona Jokūbaitienė, Pranė Mačienė, Albinas Ožinskienė ir Juzė Šukienė, o Povilas Šukis su savo prieteliais, parūpino įvairiausių gėrimų.

Vaišių dalyviai aukotojams nuoširdžiai padėkojo.

KUOPOS VALDYBA:

Pirmininkas — Povilas Šukis. Telef.: (216) 382-4941.

Vicpirmininkė — Nora Braziulienė.

Iždo sekretorius — Linas Jokūbaitis.

Iždininkas — Juozas Stempužis, Protokolų sekretorius — Bronius Bernotas.

Iždo Globėjai: Ona Jokūbaitienė ir Zenonas Dučmanas.

1983 M. MIRUS

KUOPOS NARIAI:

Juozas Ožinskas, Alfonsas Mikulskis, Liudvikas Griepelis ir Kristina Raulinaitienė.

LIGONIAI KUOPOS NARIAI:

Antosė Gavėnienė ir Pranė Kopalinskienė internuotos prieglaudoje, Mykolas Smelsorius — serga namuose.

Sergantiems linkėtina greitai pasveikti, sustiprėti ir grįžti prie kasdieninės veiklos.

A. Plavičius

5225 Superior Ave. 710
Cleveland, Ohio 44103

Boston, Mass.

Dėmesio So. Bostono
43-iosios SLA Kuopos nariams

Mūsų naujasis Finansų sekretorius yra P. A. Smidtas, So. Bostono Lietuvių Piliečių klubo reikalų vedėjas. Namų adresas:

P. A. Smitas

3 Huron Circ.

Dorchester, Mass. 02124

Namų tel. 265-7164

darbe-Kliubo 268-9058

SLA Centro tarnautojai sėdi [iš k. į d.] L. Sperauskienė, Z. Jurienė, A. Sperauskas, namų prižiūrėtojas ir SLA sekretorė G. Meiliūnienė. Stovi: A. Balkus, H. Brazauskienė ir E. Prekerienė, SLA veikėjus ir narius sveikina su Naujaisiais metais.

Linden, N. J.

SLA 285-OSIOS KUOPOS NARIAMS

SLA 285 Kuopos Finansų Sekretorius Vladas Adomavičius persikėlė gyventi į Floridą. Šiuo metu SLA 285 Kuopos Finansų Sekretoriaus pareigas eina Ignas Stokas, 207 Thomas Street, Cranford, N. J., 07016. Telefonas: (201) 272-7479.

Savo apdraudos mokesčius prašome jam siųsti.

Miami, Florida

SLA 44-osios Kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio-Januaro 22, 2 v. p. p. Miami Lietuvių Piliečių Klubu patalpose. SLA susi-

rinkimui pasibaigus ten pat įvyks Sandaros 52-osios kuopos susirinkimas.

Visus SLA ir Sandaros kuopų narius prašau susirinkimuose dalyvauti.

E. Yankus

SLA ir Sandaros kuopų Pirmininkė

Worcester, Mass.

Mirė SLA 57-osios Kuopos Finansų Sekretorius Juozas Matulevičius. Šiuo metu, kol dar neišrinktas Kuopos naujas Finansų Sekretorius, narius prašome savo apdraudos mokesčius siųsti Centrui:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30 St.

New York, N. Y. 10001

Tel.: (212) 563-2210

Atsišaukimas į visus SLA narius

Mieli Broliai ir Sesės:

1986 metais Susivienijimas Lietuvių Amerikoje mini savo 100 metų sukaktį. Siekdama sustiprinti organizaciją ir pagyvinti jos veiklą, SLA Pildomoji Taryba skelbia

ŠIMTMETINĮ VAJŲ

kuris prasidės 1983 m. rugsėjo 1 dieną ir pasibaigs 1986 m. su Jubiliejiniu Seimu.

Šio Jubiliejinio Vajaus metu siūloma, taip naujai prisirašantiesiems, taip ir seniesiems nariams, užpildžius suprantintas Non Medical (netikrinus sveikatos) aplikacijas, įsigyti šias reguliarias apdraudas:

1. Viso amžiaus—20 metų mokamą (Class V-2) arba
2. 10 ar 20 metų Taupomąją (Class V-X arba Class V-3)

Apdraudos suma negali būti mažesnė, kaip \$1,000

Apsidrausti galima nuo 1 iki 70 metų amžiaus

Šio Jubiliejinio Vajaus metu kiekvienam naujai prisirašusiam, arba senam nariui, įgijusiam papildomą apdraudą bus įteikta kartu su Certificatu bonus—Vajaus dovana.

(Bonų dydis priklausys nuo apdraudos sumos ir pasirinktos klasės)

PILDOMOJI TARYBA KVIEČIA VISUS NARIUS ĮSIJUNGTI Į NAUJŲ NARIŲ PRIRAŠYMO DARBĄ.

Narys, radęs tinkamą kandidatą, kreipiasi į kuopos Finansų Sekretorių arba organizatorių, prašydamas pagelbėti užpildyti aplikaciją.

Finansų Sekretorius aplikaciją, kartu su metiniu mokesčiu, siunčia Centrui. Po to, kai bus išrašytas Certificatas, narys, suradęs naują narį, gaus \$15.00 atlyginimo.

Visi broliai ir sesės, stokite į reikšmingą nariams prirašyti talką!

Susivienijimo stiprybė—narių gausybė

Fraternaliai Jūs

VAJAUS KOMISIJA:

P. P. Dargis A. Chaplikas G. Meiliunas

TĖVYNĖ, 1984 m. sausio-January mėn.